

accountantskantoren die beursgenoteerde vennootschappen controleren wederom een ‘Accountantsbrief’ gezonden met een lijst vragen en discussieonderwerpen waarover de VEB tijdens het AvA-seizoen 2015 – over het jaarverslag en de jaarrekening 2014 – met de accountant van gedachten wil wisselen. Een (pro)actieve houding van de accountant tijdens de AvA van de vennootschap die door hem is gecontroleerd, is daarbij van groot belang. De VEB heeft ook zeer geregeld met de NBA gesproken over de rol van de accountant bij aandeelhoudersvergaderingen en de corporate governance van beursgenoteerde ondernemingen.

In de discussies staat een ding voorop: de VEB wil dat de accountant daadwerkelijk functioneert als vertrouwensman van het maatschappelijk verkeer. Daarbij dient de accountant de financiële verslaggeving te controleren voor de buitenwereld: de gebruiker van de jaarrekening. De accountant is met zijn wettelijke controletaak, kennis en ervaring bij uitstek geschikt het management van ondernemingen kritisch te toetsen. In ieder geval waar het gaat om de correcte toepassing van de financiële verslaggevingstandaarden. Stakeholders verwachten van de accountant dat hij deze rol op zich neemt.

In september publiceerde de AFM de uitkomsten van een onderzoek naar de kwaliteit van accountants. De VEB vond de uitslag verbijsterend. De conclusies ten aanzien van de controles van de vier grootste accountantskantoren in Nederland zijn hard en duidelijk. Ongeveer 45 procent van het werk van KPMG, PwC, Ernst & Young en Deloitte blijkt onder de maat. Daarmee is de accountantssector (mede) verantwoordelijk voor een vertrouwensbreuk tussen aandeelhouders en beursgenoteerde ondernemingen. Want als beleggers niet kunnen vertrouwen op gecontroleerde cijfers, waarop moeten zij dan hun oordeel baseren? In één keer werd ook een stuk duidelijker hoe het mogelijk is dat beleggers afgelopen jaren regelmatig geconfronteerd werden met beursdebacles als gevolg van fraude en andere malversaties. De rapportage en verantwoording van de cijfers bleken ondeugdelijk.

De VEB heeft zich uitdrukkelijk gemengd in het publieke debat rondom de verbeteringen van het controlewerk van accountants en de dialoog tussen aandeelhouders en de accountant. De VEB heeft de politiek opgeroepen om de

AFM meer bevoegdheden te geven. De toezichthouder op accountants moet hogere boetes kunnen opleggen en sneller kunnen ingrijpen als controle faalt, bijvoorbeeld door de gecontroleerde onderneming te informeren over ondermaats presteren van de controlerend accountant. Minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem heeft inmiddels maatregelen aangekondigd om de sector tot verbetering te bewegen. Daarnaast heeft de VEB beursgenoteerde ondernemingen opgeroepen om aandeelhouders eerder en uitgebreider te informeren over prestaties van en keuze voor een bepaalde accountantsfirma. Het is van groot belang dat aandeelhouders reeds in het boekjaar voorafgaand aan de gedwongen wisseling van de controlerend accountant inspraak kunnen hebben welke accountant, tegen welke tarieven en voorwaarden, de nieuwe controle gaat uitvoeren.

Aanpalend aan dit onderwerp houdt de VEB de ontwikkelingen ten aanzien van ‘integrated reporting’, nauwlettend in de gaten. Ook de pilot uitgebreide accountantsverklaring volgde de VEB in 2014 op de voet. Vanaf boekjaar 2014 is deze uitgebreide controleverklaring voor alle beursvennootschappen verplicht. De VEB zal de toepassing kritisch volgen.

De VEB ziet de voordelen van ‘integrated reporting’ maar wijst op het risico dat er geen eensluidende standaarden zijn op dit gebied. Het is de taak van de wetgever te zorgen dat ‘geïntegreerde verslaggeving’ in de komende tien jaar de wereldwijde verslaggevingsnorm voor beursgenoteerde ondernemingen wordt. Totdat ‘integrated reporting’ tot volledige wasdom is gekomen, is het vooral zaak dat de jaarrekening en de accountantsverklaring de beleggers optimaal informeren over de financiële stand van zaken van de beursgenoteerde onderneming.

Vertegenwoordiging

Via haar directeur en de public affairsmanager is de VEB onder meer vertegenwoordigd in de Commissie Kapitaalmarkt, het Adviserend Panel en het Consumentenpanel van de AFM. In Europees verband is de VEB vertegenwoordigd in de Securities Markets Stakeholder Group en de Consultative Working Group on Investor Protection and Intermediaries van de ESMA. Verschillende mede-